

2 Dobra zaštita daje dobru sigurnost
Više razumijevanja za radnike

3 Očuvati zdravlje radnika Samo zdrav radnik može obavljati posao

4 Solidarnost potrebna no ikad do sad Zajedno protiv svih kriza

Broj 1 | februar 2021 | Srpski / Hrvatski / Bosanski

Dodatak «work» novinama | Redakcija T +41 31 350 21 11, F +41 31 350 22 11 | info@unia.ch | www.unia.ch

Protiv pooštavanja migrantskih prava

Siromaštvo se ne može tretirati kao prekršaj

ARMUT

IST KEIN

VERBRECHEN!

Pravo na pomoć u nužnoj situaciji je osnovno ljudsko pravo – ljudska humanost na ispitu

Pravo na podršku u hitnom slučaju je osnovno pravo. Ono ima svoj temelj u Ustavu i dostupno je svima u Švajcarskoj. Međutim, migranti ovo pravo praktično ne mogu da iskoriste. Jer, oni zbog socijalne pomoći mogu da izgube svoju privremenu ili trajnu boravišnu dozvolu i da budu protjerani iz Švajcarske. Jedan savez želi da se bori protiv ove diskriminacije migranata.

Marília Mendes

Na početku korona-krize u švajcarskim medijima mogle su se vidjeti šokantne slike. U bogatim gradovima poput Ženeve i Ciriha ljudi su u dugačkim redovima čekali da im se dodijele paketi hrane. Često se radilo o migrantima sa regulisanim boravkom u Švajcarskoj koji su zbog korona-krize dospjeli u ovako lošu situaciju. Zašto se nisu javili socijalnoj službi za podršku? Zato što su se plašili da će se njihovo pravo boravka u Švajcarskoj dovesti u pitanje. Mnogi migranti su izgubili (i i dalje gube) svoje poslove zbog korone. Ne žele da još dodatno rizikuju da moraju da napuste Švajcarsku.

Instrumentalizacija socijalne pomoći

Ovo je moguće jer se može dogoditi da se migranti kazne za pozivanje na neko pravo. Pravo na pomoć u nevolji

je osnovno pravo. Ali, ljudi bez švajcarskog pasoša koji primaju socijalnu pomoć mogu da izgube svoje boravišne dozvole i čak i da budu istjerani iz Švajcarske. Otkad je u januaru 2019. na snagu stupio Zakon o strancima i integraciji (AIG), ovo može da se dogodi svim migrantima, bez obzira na to koliko dugo već žive u Švajcarskoj. Čak i ako su ovdje rođeni ili odrasli. Time prava migranata instrumentalizuju nevolju ljudi, kao i primanje socijalne pomoći, kao mehanizam kontrole migracija.

Ravnopravnost za sve

Pooštavanje AIG-a je nepravda i mora se ispraviti. S tim ciljem su SP, Unija, SBAA i SAH Ciriha osnovala nadpartijski savez. Jer, siromašni se ne smiju diskriminisati i još dvostruko kažnjavati za njihovo siromaštvo. Samira Marti, poslanica SP-a, u ime

svih članova saveza kaže: «Želim socijalnu državu koja ljude oslobađa, a ne maltretira. Međutim, trenutno se dešava upravo suprotno. Stranci su tome posebno izloženi time što se njihovo pravo boravka stavlja na kocku. Ovaj neravnan tretman, u kom se preko socijalnih ustanova sprovodi represivna migraciona politika, izuzetno mi smeta.»

Ciljevi saveza

Savez je sebi za cilj postavio da pooštavanja prava migranata iznese u javni prostor kao temu debate i da zahvaljujući konkretnim koracima uzvati. Oni koje ovo potencijalno pogađa ovom prilikom treba da dođu do riječi. Hilmi Gashi, upravnik odjeljenja za migracije pri Uniji, smatra da su «zalaganje za sopstvena prava i borba protiv nepravde pitanje samoodrijeđivanja. Zbog toga se nadamo

učestvovanju brojnih udruženja migranata.» Kao i Samira Marti, ni savez ne želi da «u maniru advokata pravi politiku za oštećene, već da se zajedno sa njima bori za poboljšanje situacije u kojoj se nalaze.» Kako bi pojačali pritisak na institucije, civilno-društvene organizacije moraju da se drže zajedno i da dignu svoj glas. Savez «Siromaštvo nije prekršaj» nudi okvire za to.

Udruženja migranata mogu da se prijave ovdje: <https://sp-ps.typeform.com/to/kuzX1GRS>. Ili da pošalju mejl na pol@unia.ch.

A svi mi, sa švajcarskim pasošem ili bez njega, možemo da potpišemo peticiju saveza parlamentarnim poslanicima, kao i da podržimo dalje aktivnosti: www.poverty-is-not-a-crime.ch

Editorial

Prebrodimo krizu solidarno – sada smo mi na redu!

Pandemija koronavirusa i dalje vlada Švajcarskom. Uz veliku ljudsku patnju u sadašnjosti donosi i neizvjesnu budućnost. Kako troškovi krize ne bi pali na teret zaposlenih, u narednim mjesecima je za nas borba protiv najtežih posljedica od najveće važnosti. A u slučaju kolektivnih otpuštanja, borićemo se i kolektivnim mjerama.

Međutim, otpor sam po sebi nije dovoljan. Kako bismo ostali efikasni moramo se usmjeriti prema zajedničkim sindikalnim ciljevima. Slogan «Prebrodimo krizu solidarno – sada smo mi na redu» služiće kao srž naših transverzalnih kampanja u 2021. On objedinjuje tri aspekta kampanje i odgovarajuće termine mobilizacije: 1) «Solidarnost u zdravstvenoj zaštiti» sa «Danom njegovateljstva» 12. maja. 2) «Dajmo na značaju ženskim zanimanjima» sa decentralizovanim aktivnostima 14. juna. I 3) «Snosimo solidarno posljedice krize» sa nacionalnom demonstracijom 18. septembra kao vrhuncom mobilizacije.

Ovim pozivima na akciju želimo da poboljšamo preduslove koji bi doveli do napretka u kolektivnim ugovorima, da obezbijedimo kupovnu moć i poslove, spriječimo kršenja regulacija, ostvarimo jednakost plata i sprovedemo mjere zaštite na radnom mjestu. Uz to želimo da podržimo dugoročno poboljšanje situacije u branši njege i da pospješimo viđenje Unije kao sindikata uslužnih djelatnosti, koji se posebno zalaže za bolje radne uslove za žene.

Vania Alleva

Kratke vijesti

Prelazna penzija za starije nezaposlene

Novi Zakon o prelaznoj penziji za starije nezaposlene (ÜLG) vjerovatno će na snagu stupiti u drugoj polovini 2021. Novi zakon predviđa da osobe koje nakon 60. godine ostanu bez posla, a nemaju pravo na osiguranje za nezaposlene, dobijaju prelaznu penziju (UL) sve do ispunjenja usloba za starosnu. Međutim, ovo je moguće samo ako su prethodno dovoljno dugo radile u Švajcarskoj i posjeduju malo imovine. Parlament je 18.12.2020. odlučio da i osobe koje su od 1. januara 2021. prestale da dobijaju naknadu za nezaposlene, a ispunjavaju sve ostale preduslove za prelaznu penziju, od datuma stupanja zakona na snagu mogu da podnesu zahtjev za ovu penziju. Dalje informacije na:

<https://www.bsv.admin.ch/bsv/de/home/sozialpolitische-themen/soziale-absicherung/aide-aux-chomeurs.html>.

Osrednje interesovanje za problem čistijih i sigurnih gradilišta

Na gradilištima se – posebno u trgovini – uslijed pandemije ozbiljno pogoršala situacija sa higijenom. Toaleti van funkcije i nepostojeće ugrejane prostorije za pauzu prečesto su dio svakodnevice; sada se, međutim, na to dodaje nepoštovanje mjera zaštite i zatvoreni restorani. Za ove teme se zanimaju mediji u Romandiji i njemačkom delu Švajcarske, npr. Blick, Telebielingue ili Tagesanzeiger.

Unija poziva zaposlene da podijele svoja iskustva kako bismo ove probleme mogli učiniti vidljivim i intervenirati kod poslodavaca.

Tercijarni sektor DV-a: «Ne treba mi da plaćamo cijenu krize!»

Na onlajn zasjedanju 25.01.2021. delegati tercijarnog sektora donijeli su odluku o podršci zaposlenih za vrijeme korona-krize. Kao zaposleni koji već dobrih godinu dana pred sobom imaju ozbiljne izazove, oni više nego ikad zaslužuju sigurne radne uslove, kao i platu i naknadu zbog prinudnog prekida rada koji su dovoljni za život.

Uz to je dodijeljena nagrada «Prix Engagement» članovima Unije, koji su se istakli svojim hrabrim djelanjem. Nagradu primaju Amandine Bruc Juceler (Amandine BarutzJutzeler), njegovateljica, i Klotilde Pinto (Clotilde Pinto), prodavačica, kao i dva kolektiva koja su se uspješno pobunila protiv masovnih otpuštanja u svojim preduzećima.

Starački domovi u velikoj opasnosti

Odavno potrebna bolja zaštita za zaposlene i šticeenike

Do velikog dijela svih smrtnih slučajeva izazvanih koronom dolazi u staračkim domovima. Nova mutacija koronavirusa sada ih dovodi u još veću opasnost. Umjesto što domove ostavljaju na cjedilu, od saveza i kantona traži se da donesu oštrije mjere zaštite: potrebni su redovni testovi na covid za sve u domovima, a zaraženi njegovatelji moraju se zaista izolovati.

Od početka pandemije koronavirusa širom Švajcarske, od njega je preminulo preko 4.000 šticeenika staračkih domova. Osoblje u domovima je već mjesecima pod velikim pritiskom. Preopterećenost bolestima, drastičnim manjkom osoblja i porastom broja smrtno oboljelih vodi do enormnog opterećenja njegovatelja.

Već dugo nema dovoljno testova u domovima

Mutacije virusa domove stavljaju pred nove izazove. Prvi slučajevi pokazuju kojom užasavajućom brzinom se novi virus može raširiti po domovima.

Unija od saveza i kantona zahtijeva momentalne oštre mjere. Tu spadaju redovno testiranje svih šticeenika i njegovatelja. Pozitivni rezultati testova moraju, posebno u slučaju zaraženog osoblja, biti praćeni konsekvantnom izolacijom.

Ne ostavljati domove na cjedilu

Opšte testiranje zaposlenih i šticeenika je zahtjevno, a manjak osoblja će postati još izraženiji kada zaraženi njegovatelji odu u izolaciju. Savez i kantoni zbog toga moraju na odgovarajući način podržati domove: moraju s jedne strane da snose troškove za testove, s druge strane da obezbijede dodatno osoblje za sprovođenje testova i njegu – bilo to organizovanjem rezervnog osoblja, civilne zaštite ili civilnog sektora ili čak pripadnika vojske.

Spriječiti ukidanje radnih mjesta

Zbog manje novih šticeenika, a više smrtnih slučajeva, pandemija u mnogim domovima dovodi do sve više slobodnih mjesta. Finansiranje domova i broj radnih mjesta su, međutim, zavisni od popunjenosti kapaciteta doma. Zbog toga postoji opasnost da će se ovaj manjak, kao i dodatni troškovi borbe protiv pandemije odraziti na osoblje i da će se radna mjesta ukidati. To ne smije da se desi! Savez i kantoni moraju finansijski podržati domove. Jer domovima je i nezavisno od pandemije potrebno više osoblja kako bi omogućili kvalitetnu i dostojanstvenu njegu.

Novi GAV za frizere proglašen opštevažećim

Pritisku na plate i dampingu cijena stalo se u kraj

Sindikati Unija i Syna kao i udruženje branše Coiffure Suisse raduju se jer je Savezno vijeće kolektivni ugovor (GAV) za branšu frizera početkom decembra 2020. proglašilo opšteobavezujućim. Time se odlučno nastavlja sa zaštitom zaposlenih.

Igor Zoric, Član uprave tercijarnog sektora

Novi GAV za frizersku branšu u Švajcarskoj na snagu je stupio 1.1.2021. Prije toga su se socijalni partneri složili da se ugovor produži do 31.12.2022. Novi GAV od 1. januara 2022. predviđa povećanje minimalca za 30 franaka mjesečno za radnike zaposlene duže od 5 godina. Uz pomoć ovog ugovora poboljšaće se i zaštititi radni uslovi oko 11 500 zaposlenih.

Pozitivan bilans socijalnih partnera

Socijalni partneri pozitivno gledaju na

rasprostranjenije kontrolisanje branše. Time se staje u kraj dampingu plata i pritisku na cijene. Dobrim se pokazao i koncept zaštite od korone koji je izradilo udruženje Coiffure Suisse u dogovoru sa socijalnim partnerima. Za socijalne partnere je najviši prioritet da se ovaj koncept i dalje strogo sprovodi i da branša time da važan doprinos zaštiti zaposlenih i zaustavljanju pandemije.

Za detaljnije informacije obratite se najbližem Unijinom sekretarijatu.

Opšteobavezujući kolektivni ugovor na snazi - radost za frizere

Očajno stanje u ugostiteljstvu

Socijalni partneri zahtijevaju subvencije

Pandemija je nanijela ogromnu štetu ugostiteljstvu. Zajedno sa socijalnim partnerima Unija od Saveznog vijeća zahtijeva brzu podršku za ovu branšu. Uslijed nezaustavljive korona krize neophodne su subvencije, i to odmah.

Zbog povećanja broja infekcija koronavirusom Savezno vijeće je pooštrilo mjere. Ove mjere su dovele do zatvaranja većine ugostiteljskih objekata i strogih ograničenja za one koji su preostali.

Nedostaje novac

Situacija u kojoj se nalaze hiljade lokala je očajna; mnogi od njih su već morali zauvijek da se zatvore, a desetine hiljada radnih mjesta je ili već izgubljeno ili će to uskoro biti. Nažalost, predviđene i najavljenije naknade (Regulativa u slučaju teške situacije) još uvijek nisu stigle do preduzeća. Čak iako im je taj novac hitno potreban. Takođe ostaje nejasno i nepredvidivo koja preduzeća mogu da računaju na ovu pomoć, i kada će taj novac zapravo stići.

Zdravstvena i socijalna zaštita

Podijeljena odgovornost Saveznog vijeća i 26 kantona ispostavlja se kao trapavo rješenje za ovu vanrednu kriznu situaciju. Zdravstvena i socijalna zaštita moraju da idu ruku pod ruku. Sada su hitno potrebna dodatni finansijski podsticaji za zaštitu radnim mjestima u branšama koje su zbog lokdauna morale da se zatvore ili čiji je rad drastično ograničen djelimičnim lokdaunom.

Subvencije

Socijalni partneri zbog toga od Saveznog vijeća u zajedničkom dopisu zahtijevaju da se što prije donesu dalje mjere kako bi se osigurala budućnost ugostiteljskih objekata. Konkretno Unija, Syna, SCA i udruženja GastroSuisse, Hotel & Gastro Union, HotellerieSuisse da se hitnom odredbom obezbijede subvencije. One moraju biti isplaćene preduzećima odmah, i to u cijeloj Švajcarskoj.

Demokratija i diskriminacija: pouke iz prava glasa za žene

«Plaćanje poreza, ali i pravo glasa».

Već preko 100 godina politički i sindikalni pokreti u Švajcarskoj pozivaju na borbu za egalitarnu demokratiju. U tome su neprekidno nailazili na tvrdoglav otpor reakcionarnih snaga. Švajcarska je, doduše, prije 50 godina uvela – važno je reći, kao jedna od posljednjih zemalja Evrope – pravo glasa za žene sa švajcarskim državljanstvom. Međutim, kao i prije postoje razlike između žena i muškaraca. A nejednakost između državljana i onih koji nisu državljanji raste i raste. Zato ćemo ovaj 50. jubilej uzeti kao povod da razgovaramo o ovim nejednakostima – i o tome šta to još stoji na putu prava glasa za sve.

Julius Kopp und Marie Saulnier Bloch

Duga feministička borba za politička prava i ravnopravnost

7. februara 1971. žene sa švajcarskim državljanstvom dobile su pravo glasa. Bio je to rezultat duge i žestoke borbe: pravo glasa za žene bio je već jedan od zahtjeva generalnog štrajka 1918. Sprovedenje ove odluke raspalsalo je borbu žena. 14. juna 1981. ravnopravnost žena i muškaraca uvrštena je u Ustav, a 1996. je na snagu stupio i Zakon o ravnopravnosti. 50 godina prava glasa, 40 godina Člana o ravnopravnosti, 25 godina Zakona o ravnopravnosti. Da li je 2021. godina jubileja, ujedno i godina slavlja? Da, ali i pozivanja na borbu, jer nejednakost ostaje sveprisutna, a švajcarska demokratija još uvijek je daleko od egalitarne.

I pored zakona o jednakim pravima postoje velike razlike

Trajne i rastuće nejednakosti

I dok su savezna vlada i parlament uvrstili više žena, one u centrima političke, društvene i privredne moći ostaju nedovoljno zastupljene. Još uvijek su, i to sve više, žrtve diskriminacije i nasilja, i u privatnom i u javnom životu. To su samo dva od mnogobrojnih razloga zašto je 2019. preko 500.000 osoba učestvovalo u štrajku žena. Pored nejednakosti muškaraca i žena raste i jaz između osoba sa švajcarskim pasošem i onih

kojima je taj pasoš uskraćen. Kriterijumi za dobijanje državljanstva postaju sve stroži, a Švajcarska je danas zemlja sa najslabijom zaštitom od diskriminacije u cijeloj Evropi. Živimo u političkom sistemu prave, socijalne, privredne i društvene segregacije. Iako društvo bez oko 2 miliona žena i muškaraca bez švajcarskog pasoša ne bi moglo ni da funkcioniše, njihov glas se ne čuje. Što se manje osluškuje ovaj veliki dio švajcarskog stanovništva, to glasiji moraju svi biti.

Jednaka prava odmah!

1969. je Emili Liberher (Emilie Lieberherr) pristalice prava glasa za žene na Saveznom trgu podstakla na zajednički poklič: «Plaćanje poreza, ali i pravo glasa». Onaj ko učestvuje u privredi društva mora imati puna prava. Koliko još moramo da čekamo? Počnimo sa mobilizacijom za istinsku demokratiju. Borimo se za pravo glasa za sve, odlučno i bezrezervno solidarno.

Žene su dobile pravo glasa, ali tu se ne smije stati

Prebrodimo krizu solidarno – sada smo mi na redu!

Pandemija koronavirusa i dalje vlada Švajcarskom. Uz veliku ljudsku patnju u sadašnjosti donosi i neizvjesnu budućnost. Kako troškovi krize ne bi pali na teret zaposlenih, u narednim mjesecima je za nas borba protiv najtežih posljedica od najveće važnosti. A u slučaju kolektivnih otpuštanja, borićemo se i kolektivnim mjerama.

Međutim, otpor sam po sebi nije dovoljan. Kako bismo ostali efikasniji moramo se usmjeriti prema zajedničkim sindikalnim ciljevima. Slogan «Prebrodimo krizu solidarno – sada smo mi na redu» služiće kao srž naših transverzalnih kampanja u 2021. On objedinjuje tri aspekta kampanje i odgovarajuće termine mobilizacije: 1) «Solidarnost u zdravstvenoj zaštiti» sa «Danom njegovateljstva» 12. maja. 2) «Dajmo na značaju ženskim zanimanjima» sa decentralizovanim aktivnostima 14. juna. I 3) «Snosimo solidarno posljedice krize» sa nacionalnom demonstracijom 18. septembra kao vrhuncem mobilizacije.

Ovim pozivima na akciju želimo da poboljšamo preduslove koji bi doveli do napretka u kolektivnim ugovorima, da obezbijedimo kupovnu moć i poslove, spriječimo kršenja regulacija, ostvarimo

jednakost plata i sprovedemo mjere zaštite na radnom mjestu. Uz to želimo da podržimo dugoročno poboljšanje situacije u branši njege i da pospješimo viđenje Unije kao sindikata uslužnih djelatnosti, koji se posebno zalaže za bolje radne uslove za žene.

Solidarnim mjerama protiv koronavirusa

Interview

Vakcine protiv korone

Pandemija koronavirusa stavila nas je pred velike izazove. Naravno, i što se tiče zdravlja. Vakcina je najbolji način da se pandemija smiri i da se ljudi zaštite. Intervju sa dr Kristofom Hatzom (Christoph Hatz) pruža neke odgovore.

Emine Sariaslan: Zašto su nam generalno potrebne vakcine?

Christoph Hatz: Vakcine postoje već preko 200 godina, prva je bila protiv boginja. Vakcine su dovele do toga da se drastično smanji broj zaraznih bolesti.

ES: Ali zašto se uvijek pojavljuju protivnici vakcina?

CH: Razlozi su razni. Neki odbijaju intervenciju na svom tijelu jer nije u skladu sa prirodom da se unese "strana" materija u tijelo. Osim toga, kod vakcina, kao i kod bolesti, mogu nastupiti smetnje po zdravlje. U slučaju bolesti govori se o simptomima, u slučaju vakcine o neželjenim dejstvima, što je u principu isto. Vakcine mogu imati neželjena dejstva, iako su ona najčešće bezopasna, kao što sada vidimo na primjeru vakcine protiv kovida 19.

Protivnici vakcina vjeruju da će farmaceutska industrija na vakcinama mnogo zaraditi. U slučaju kovida čak i može biti istina da će oni koji vakcinu razviju i sami proizvođači zaista zaraditi mnogo para. Međutim, kod većine osnovnih vakcina, kao što su one protiv tetanusa, dječje paralize, malih boginja, situacija je takva da je dobit toliko mala, da mnoge firme više ni ne proizvode te vakcine.

I naposljetku: mi vakcinama ne utičemo na genetiku čovjeka, ali injekcijom narušavamo integritet tijela. Međutim, vakcine imaju bar dvije ključne prednosti. Pojedinačna zaštita vakcinisane osobe protiv djelimično smrtonosne bolesti zagarantovana je u skoro svim slučajevima. A kao drugo, vakcinacija je čin solidarnosti u okviru društva. Vakcinom ne štiti samo sebe, nego i svoje okruženje.

ES: Da li ste i sami inače vakcinisani – a i protiv kovida 19?

CH: Naravno da sam primio mnoge vakcine. Radim u jednoj kantonalnoj bolnici i pošto tamo imam kontakta sa pacijentima u visokorizičnoj grupi, i sam sam primio vakcinu.

ES: Koliko je efikasna vakcina protiv kovida 19?

CH: Iz studija, koje su ispitivale veliki broj vakcinisanih osoba, znamo da je zaštita nakon kompletne vakcinacije, dakle 7-10 nakon druge doze, preko 90%. Ovo je nevjerojatna vrijednost kod obje nove vakcine (sa iRNK) tehnologijom, koju, iskreno, lično uopšte nisam očekivao. Treća vakcina, koja kod nas još uvijek nije dostupna, nudi zaštitu između 60-80% (što je takođe prilično dobro). Imali smo mnogo sreće sa ovom vakcinom. Naravno da se ne mogu u potpunosti isključiti eventualne dugoročne posljedice po zdravlje kod pojedinih osoba, ali kad pogledamo ukupnu korist, mora se reći: „S ovim moramo živjeti.“

ES: U Danskoj je 23 umrlo nakon vakcinacije protiv kovida 19. U Švajcarskoj se prvo vakcinišu oni preko 75 godina. Da li je to dobra strategija ako stariji ljudi ne mogu da podnesu vakcinu i onda mogu da umru od nje?

CH: To je svakako dilema. Upravo stariji ljudi mogu da umru od kovida 19. Kako bi se spriječili smrtni slučajevi u staračkim domovima, u Švajcarskoj je odlučeno da se prvo vakcinišu stariji. U industrijalizovanim zemljama ljudi žive duže. Veća je vjerovatnoća da umru oni stariji od 80, nego mlađi od 70. U dosadašnjim slučajevima, pa i u onim iz Danske, nije dokazano da je vakcina uzrok smrti. Život starijih od 80 je jednako vrijedan čuvanja. Zbog toga i mlađi moraju da sarađuju, da se socijalno ograniče i ne prave žurke. I to zasad sasvim dobro funkcioniše.

ES: Da li vakcina protiv kovida štiti i od mutacija virusa?

CH: Zasad znamo da ove 3 vakcine rade i protiv mutacija. Brojke iz Velike Britanije su pokazale da je novi soj zarazniji. Kad je neka bolest zaraznija, logično je da se zarazi i oboljeva veći broj ljudi. Ako više osoba ima teške oblike bolesti, posljedično će ih više umrijeti. To je fenomen koji nema nikakve veze sa vakcinom, već sa samim virusom.

Ograničenje broja kontakata i nažalost već dobro poznate mjere higijene učinkovite su sredstva za borbu protiv zaraze. U trci smo vremenom, što znači da moramo vakcinisati što više ljudi kako bismo stekli imunitet krda.

Marília Mendes

Pitanja & odgovori

Nesreća: Dobijam li naknadu za oba radna mjesta?

Pomoćnica sam u domaćinstvima i već godinama radim za dva različita poslodavca. U jednom Spitex udruženju imam radno vrijeme u iznosu od 15 sati nedeljno. Međutim, dodatno radim u još jednom privatnom domaćinstvu i to 4 sata svake nedelje. Prošlog četvrtka imala sam nesreću: pala sam sa bicikla i iščašila rame. Moja doktorica me je proglasila potpuno radon nesposobnom do kraja juna. Da li ću od osiguranja u slučaju nesreće dobiti novčanu naknadu?

Philip Thomas: Da. Svi zaposleni u Švajcarskoj su obavezno osigurani za slučaj nesreće. To pokriva nesreću na radu, nesreće koje nisu na radu i profesionalna oboljenja. Međutim: zaposleni na djelimično radno vrijeme su u slučaju nesreće koja nije na poslu osigurani samo u slučaju da nedeljno radno vrijeme iznosi najmanje osam sati, i to ako svih osam sati provedu kod istog poslodavca. Nesreće na putu do posla su, međutim, pokrivena u svakom slučaju obaveznim osiguranjem za slučaj nesreće. Pošto Vi u Spitex udruženju radite petnaest sati nedeljno, u slučaju nesreće na biciklu dobijate zakonsku naknadu od osiguranja. Nikakvu ulogu ne igra da li se nesreća dogodila na putu do posla ili prilikom izleta. Osiguranje u slučaju nesreće Spitex udruženja obavezno je da isplati naknade. Ono će Vam isplaćivati naknadu u iznosu od 80% osigurane zarade. Za obračun naknade zajedno će se sračunati oba Vaša prihoda.

(Work, 4. Dezember 2020)

Prinudni prekid rada: kolika je naknada?

Radim kao prodavačica cipela u jednoj maloj prodavnici u Bernu. Zbog novih mjera izazvanih koronavirusom prodavnica je od 18. januara 2021. zatvorena. Šefica je sada i mene i kolegicu prijavila na prinudni prekid rada. Kolegicu mi je rekla da ćemo primiti 100% plate, jer je naša plata jako niska. Da li je to tačno?

Montaña Martín: Zavisi od toga koliko tačno zarađujete. U slučaju naknade za prinudni prekid rada zaposleni u principu dobijaju 80% iznosa plate koji je izostao zbor prekida rada. Pri tom se u obzir uzimaju i dodaci koji su utvrđeni ugovorom. Međutim, zbog pritiska sindikata u decembru je odlučeno da oni koji manje zarađuju dobiju bolje naknade. Za zaposlene sa niskim primanjima do 3470 franaka naknada u slučaju prinudnog prekida rada od 1. decembra iznosi 100%. U slučaju primanja većih od 3470 franaka, a manjih od 4340, za prinudni rad se u slučaju potpunog izostanka plate dobija 3470 franaka. Preko 4340 franaka naknada po pravilu iznosi 80%. Kategorisanje plata za djelimično radno vrijeme obračunava se na osnovu iznosa plate koji bi bio u slučaju punog radnog vremena. Dalje treba obratiti pažnju na to da se za vrijeme prinudnog prekida rada socijalni doprinosi uplaćuju u punom iznosu – kao i prije prinudnog prekida. To se tiče između ostalog AHV/IV, ALV, osiguranja u slučaju nesreće, kao i drugog stuba osiguranja. Dalje informacije na: www.arbeit.swiss/secoalv/de/home/menue/unternehmen/versicherungsleistungen/kurzarbeit-covid-19.html.

Koronavirus: šta morate znati

Poslodavac mi nije isplatio platu od prošlog mjeseca. Šta mogu da uradim? Može li me poslodavac primorati da se vakcinišem? Odgovore na ova i mnoga druga pitanja o koronavirusu i Vašim pravima na radnom mjestu naći ćete na mnogim jezicima na: www.unia.ch/de/arbeitswelt/von-a-z/coronavirus#c30941

EU smjernice o minimalcu Pravedni minimalci u EU

EU komisija je predložila smjernicu koja može da garantuje fer i prikladne minimalce. Prije svega bi trebalo da ugroženima u ovim teškim vremenima ponudi finansijski podstrek, da uništi nejednakost plata u društvu kao i da podstiče jednakost položaja.

Svuda u Evropi nailazimo na rastuće sektore s niskim platama i povećanjem broja siromašnih radnika. Upravo ove osobe su najviše pogođene ekonomskim posljedicama pandemije. Prikladnim odredbama o minimalcima trebalo bi prije svega zaštititi ove osobe. Smjernica ne propisuje nikakav minimalac, istu svuda u EU, nego stvara preduslove kako bi se ostvarila pravedna minimalna plata. Zaštita minimalca može da se garantuje tarifnim ugovorima – kao što je to slučaj u 6 zemalja članica – ili

zakonski propisanim minimalcima – kao što je to slučaj u 21 državi članici.

Siromašne penzije

Kako je i u mnogim EU zemljama minimalac ispod egzistencijalnog minimuma, Evropski savez sindikata (EGB) zahtijeva da se svi minimalci u EU povećaju na 60% prosječne plate u određenoj državi. Smjernica opisuje kriterijume na koje treba obratiti pažnju prilikom utvrđivanja minimalca, kao npr: kupovna moć, troškovi života,

porez i socijalni doprinosi, ili pak opšti nivo bruto plate i njena podjela.

Podsticati tarifne pregovore o platama svih država članica

Predložena smjernica zahtijeva osim toga i tarifne pregovore, kao i bolje uključivanje socijalnih partnera. O smjernici će se prvo odlučivati u EU Parlamentu, a zatim u Savjetu.

Zemljotres u Hrvatskoj:

Švajcarska slijedi hitan poziv za pomoć i pruža smještaj

Na hiljade stanovnika Hrvatske su izgubili svoje domove u potresu koji ih je zadesio krajem 2020. godine. Na zahtjev hrvatskih vlasti, humanitarna pomoć Švajcarske će pružiti hitan smještaj onima koji su pogođeni zemljotresom. Za ovu pomoć je namijenjeno ukupno 400 000 švajcarskih franaka.

Montaña Martín

Krajem 2020. godine, tačnije 29. decembra zemljotres jačine 6,4 nanio je veliku štetu Sisačko moslovačkoj regiji u Centralnoj Hrvatskoj. Pogođen je i glavni grad Zagreb, koji je udaljen oko 50 km od epicentra. Podrhtavanje se osjetilo i u susjednim državama.

Savezno ministarstvo spoljnih poslova (EDA) je ponudilo podršku hrvatskim vlastima koje su sprovele mjere spašavanja i pružanja pomoći pogođenim zemljotresom krajem 2020. godine. Nakon ove prve faze hitne pomoći, Hrvatska je prijavila potrebu za kontejnerima i drugim smještajem za oko 1200 porodica, čije su kuće potpuno uništene.

Kao odgovor na ovaj apel, Švajcarska (Savezna humanitarna pomoć) obezbjeđuje 20 mobilnih stambenih jedinica za oko 100 ljudi do kraja januara 2021. godine. Dvanaest sanitarnih blokova

sa tušem i toaletom slijedi kasnije. Nedavno su dva stručnjaka iz Švajcarskog korpusa za humanitarnu pomoć (SKH) koji pripada Saveznoj humanitarnoj organizaciji, bili na licu mjesta u dogovoru sa hrvatskom civilnom odbranom kako bi precizirali mjere švajcarske pomoći.

U ime pogođenih i u moje lično ime hvala Švajcarskoj na odazivu za pružanje pomoći. U ovom teškom vremenu i najmanja pomoć je od velikog značaja. Hvala i zemljama iz regiona koje su pokazale svoju spremnost da pomognu. Opet je potvrđeno:

Zajedno smo jaki!

Potres u Hrvatskoj od kraja 2020. godine nanio velike štete i prodramo i susjedne države